

Voorwoord

We hebben de herfstvakantie op Schiermonnikoog doorgebracht. Het was weer genieten. Koperwieken zaten dronken op de bessen van de duindoorns, rotzanzen graasden op de zoute zee kraal, blauwe kiekendieven joegen boven de kwelders. Schiermonnikoog is een nationaal park, waar gepoogd wordt natuur en recreatie hand in hand te laten gaan.

Zo'n nationaal park ligt ook voor het Haringvliet in het verschiet, samen met het al bestaande Nationaal Park De Biesbosch. Er zijn grootse plannen voor zowel het vergroten van de natuurwaarden als het ontwikkelen van grootscheepse recreatie. Dit nummer van In de Branding staat in het teken van het Haringvliet. In 2018 gaat het er eindelijk van komen: het zo lang verwachte Kierbesluit treedt dan echt in werking. In 1971 werd het Haringvliet in het kader van de Deltawerken van zee afgesloten. Vanaf 2018 worden de Haringvlietssluzen op een kier gezet, en kunnen trekvissen zoals de zalm en zeeforel de sluzen passeren, richting hun paaigebieden. Zout water kan naar binnen stromen, waardoor het westelijk deel het Haringvliet gaat verzilten.

In dit nummer staan we stil bij de veranderingen die dat voor natuur en recreatie met zich mee gaat brengen. Paul Rutten (Vogelbescherming) schetst wat er voor de vogels en mensen zal veranderen als het zoute water het Haringvliet in gaat stromen en er 13,5 miljoen euro wordt geïnvesteerd in het verbeteren en vergroten van de natuurgebieden en de bereikbaarheid van het gebied voor recreatie. Martijn Schiphouwer (RAVON) vertelt over de eerste resultaten van het onderzoek naar het instromen van aaltjes en driedoornige stekelbaarzen van zout naar zoet water. Wat zijn de barrières die zij moeten overwinnen? Joost de Kurver (stichting ARK) gaat in op de veldlessen over de natuur in het gebied die nu al worden gegeven aan de kinderen van de bovenbouw in het basisonderwijs. Peter Vermaas beschrijft de huidige en nieuwe natuurwaarden in de Spuimond West, waar de dijk met het Spui al weer een paar jaar geleden werd doorgestoken. De KNNV inventariseert al ruim 35 jaar de aangrenzende Beningerslikken, waar de afsluiting van het Haringvliet enorme gevolgen heeft gehad voor de avifauna en de flora. De gepubliceerde gegevens zijn een mooi vertrekpunt voor een vervolgonderzoek naar de veranderingen die na het Kierbesluit zullen optreden. Onze afdeling overweegt hier een integraal onderzoek uit te voeren naar de effecten van deze Kier.

Ook op Tiengemeten veranderde er veel nadat het hele eiland aan de natuur werd teruggegeven en het water naar binnen mocht stromen. Jan Alewijn Dijkhuizen beschrijft wat er met de muizenstand gebeurde. De noordse woelmuis deed zijn intree. Gerrit Heijbeek gaat in zijn bijdrage in op de zich uitbreidende verberstand, nadat dit ferme zoogdier in de Biesbosch werd uitgezet.

De gorzen rondom het Haringvliet hebben ook een enorme, internationale, waarde voor de tienduizenden ganzen die deze gebieden in de winter bezoeken. In mijn eigen bijdrage beschrijf ik hoe in de winter de gorzen een belangrijke ontmoetingsplaats zijn voor de vele nationaliteiten aan ganzen, die hier gebroederlijk foerageren. Intégratie avant la lettre.

Ted Sluijter zet tot slot de plannen uiteen die Natuurmonumenten heeft met de vele miljoenen euro's die men kreeg van de Postcodeloterij om de natuurgebieden op Goeree-Overflakkee en de Hoekse Waard een flinke impuls te geven.

Al met al levert deze editie een schat aan informatie op over de natuur in en rond het Haringvliet en de grote veranderingen die er vanaf 2018 in het Haringvliet zullen optreden.

Theo Briggeman
Voorzitter

